دوفصلنامه «پژوهشنامه رسانه بین‌الملل» منتشر شد

دهمین شماره دوفصلنامه علمی ومیان رشته‌ای «پژوهشنامه رسانه بین‌الملل» در ۲۹۲ صفحه و مشتمل بر ۱۰ مقاله علمی ـ پژوهشی منتشر شد. در دهمین شماره پژوهشنامه رسانه بین‌الملل به تعدادی از تحولات مهم منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط با فعالیت رسانه‌های برون‌مرزی و با تأکید بر یافته‌ها و پیشنهادهای رسانه‌ای آینده‌نگرانه پرداخته شده است. ازجمله عناوین مقالات دهمین شماره پژوهشنامه رسانه بین‌الملل می‌توان به مقایسه تصویر ارائه‌شده از ایران در تارنمای شبکه‌های پرس‌تی‌وی فرانسوی‌زبان و فرانس ۲۴، عوامل مؤثر بر درگیرسازی کاربران در صفحه اینستاگرام رادیو انگلیسی برون‌مرزی صداوسیما، مسئولیت بین‌المللی دولت آمریکا در شناسایی بیت‌المقدس به‌عنوان پایتخت رژیم‌صهیونیستی از منظر حقوق بین‌الملل، دیپلماسی دیجیتال: بررسی تطبیقی مواضع احزاب جمهوریخواه و دموکرات آمریکا درباره برجام در بستر توییتر، الگوی مطلوب دیپلماسی عمومی گفتمان انقلاب اسلامی برای برون‌مرزی صداوسیما و... اشاره کرد.

بر اساس گواهی صادره از «کمیسیون بررسی نشریات علمی» وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پژوهشنامه رسانه بین‌الملل از شماره ۴ (سال ۱۳۹۸) دارای رتبه علمی «ب» (علمی ـ پژوهشی) است.

جام جم
رسانه
MEDIA
۷
پنجشنبه ۲ آذر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۴۰

نگاه «جام جم» به خاطرات بچه‌های دیروز

شگفتی قهرمانان کوچک در دنیای قصه‌ها

نوشین مجلسی
گروه رسانه

هنوز هم وقتی بچه‌های دیروز از خاطرات کودکی‌شان حرف می‌زنند به اشتراکاتی می‌رسند که بخش اعظمی از آنها با تلویزیون گره خورده‌است. کارتون‌هایی که در دهه ۶۰ و ۷۰ روی آنتن می‌رفتند. همچنان برای این نسل خاطره‌انگیز است. جالب است که غالب پویانمایی‌هایی که در آن دوره پخش شدند و گاهی در این روزها هم بازپخش می‌شوند، سعی داشتند مضامینی را ترویج دهند که امروز کمتر در آثار کودک به‌ویژه نمونه‌های خارجی شاهد آنها هستیم. برخی از این مضمون‌ها در دل قصه‌ای تلخ برای مخاطبان روایت می‌شد و به همین دلیل زیاد می‌شنویم که بچه‌های دهه ۶۰ یا اوایل دهه ۷۰ از تلخی‌هایی که مقابل چشمان‌شان نقش می‌بسته، گله‌مند هستند. قهرمانان قصه‌های کودکان دیروز معمولا با دست خالی اما عزمی راسخ مقابل مشکلات قدعلم می‌کردند. در این نوشتار برخی از این کارتون‌های قدیمی را مرور کردیم و با صداپیشگان برخی از آنها گپ زدیم و نقل‌هایی از آنان را آوردیم.

دختری در مزرعه

مجموعه «کاتری، دختر چمنزار» که در ژاپن با نام میکاسا نیز شناخته می‌شود، در ایران «حنا، دختری در مزرعه» نام دارد. این انیمیشن براساس رمانی فنلاندی ساخته شده‌است اما گفته می‌شود هیچ‌گاه در فنلاند پخش نشد. از آنجاکه صنعت انیمیشن در ژاپن بسیاری قوی است، این اثر هم متعلق به همین کشور است. شخصیت حنا در این قصه به الگو و قهرمان بسیاری از بچه‌های دیروز بدل شده‌بود چراکه دختری مسئولیت‌پذیر بود که باوجود سن کم باواقعیت‌های تلخ زندگی کنار می‌آمد. این قصه برای کودکانی که خود جنگ تحمیلی را تجربه کرده‌بودند باورپذیر و اهگشا بود.

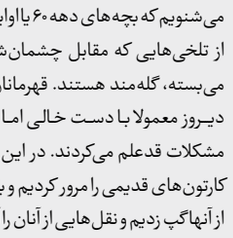

ناهید شعشعانی، دوبلور شخصیت عمه خانم در مجموعه حنا دختری در مزرعه که در سریال هاچ زنبورعسل هم نریشن و نقش مادر را می‌گفت و در مجموعه زنان کوچک هم گویندگی نقش عمه مارتا را برعهده داشت، در گفت‌وگو با جام جم درباره موفقیت این انیمیشن‌ها و خاطره‌انگیزی‌شان با وجود قصه‌های تلخ می‌گوید: مدیر دوبلاژ هاچ زنبور عسل زنده‌یاد مهدی آژیر بود و چون مدیریت دوبلاژ اکثر آثار انیمیشن را ایشان انجام می‌دادند، به کارشان واقف بودند و می‌دانستند چطور تلخی قصه را بگیرند. سعی می‌کردند جوری جملات ادا شود که با بچه‌ها ارتباط برقرار کند. در مجموعه هاچ زنبور عسل، نقش مادر را داشتم و چون خودم مادر بودم تلاش می‌کردم بیانی مادرانه داشته‌باشم. همه بچه‌ها عاشق این مجموعه شده و حتی احساس خوبی نسبت به زنبورها پیدا کرده‌بودند. در کارتون «حنا، دختری در مزرعه» نقش مثبت نداشتم اما سعی‌ام بر این بود که بر جملات آموزنده آکسان بگذارم.

وی ادامه می‌دهد: بعد از ۵۰ و چند سال کار دوبله عشق زیادی به این حرفه دارم. بیشتر آثارم در زمینه‌ای غیر از انیمیشن بوده‌است اما روی انیمیشن حساسیت خاصی دارم چون با بچه‌ها سروکار دارد. خیلی زیباست که بتوانی با کودکان ارتباط برقرار کنی. این‌که این آثار نام برده با بچه‌ها ارتباط خوبی برقرار کردند و هنوز در ذهن‌ها باقی مانده‌اند به‌دلیل کیفیت دوبله آنهاست. آن زمان بچه‌ها همه دوبلورهای انیمیشن را می‌شناختند.

ماجراهای پسرشجاع

«داستان دان چاک» که در ایران با نام پسر شجاع شناخته می‌شود، پویانمایی ژاپنی است که در اوایل دهه ۶۰ به مدیریت دوبلاژ غلامعلی افشاریه برای شبکه یک تلویزیون ایران به فارسی دوبله و پس از آن چند بار از این شبکه و شبکه‌های دیگر پخش شد. محبوبیت این انیمیشن از همان ابتدا آن‌قدر زیاد بود که نگاه مطبوعات را هم به خود جلب کرد. این مجموعه در هر قسمت ماجرایی را از زندگی پسر شجاع و خانواده‌اش نشان می‌داد. پسر شجاع معمولا چه در حوادث طبیعی و چه در مقابله با نیرنگ دیگر حیوانات جنگل با دلیری و تفکر ایستادگی می‌کرد و موفق می‌شد. این شخصیت در دل قصه‌های شیرین به بچه‌ها درس اعتماد به نفس و پایمردی می‌داد. از ویژگی‌های این پویانمایی مثل بسیاری از آثار درخشان آن دوره، دوبله با کیفیت است.

مهوش افشاری، یکی از دوبلورهای پسر شجاع به جام جم گفت: آن موقع‌ها فیلم و کارتون زیاد نبود و ما فقط سه شبکه داشتیم. درست مثل گل کردن اوشین به‌دلیل آن‌که فیلم دیگری وجود نداشت، پسر شجاع هم به همین ترتیب بود، یعنی زمانی روی آنتن رفت که انیمیشن خاص دیگری نبود. به همین دلایل این دست کارها در ذهن مردم ثبت شدند و به شکلی، خیلی‌ها به آن عادت کردند تا جایی که سال‌ها بعد هم که چشم‌شان به آن می‌خورد حس خوبی از دیدن‌شان پیدا می‌کنند و مثل من و شما با لبخند آن را دنبال می‌کنند. همه اینها در حالی رخ می‌دهد که کارتون‌ها و برنامه‌های زیادی این روزها روی آنتن می‌رود.

جان گرفتن عروسک چوبی

پدر ژپتو، پیرمردی نجار و تنهاست که یک روز عروسک چوبی درست می‌کند و نامش را پینوکیو می‌گذارد. عروسک به فرمان فرشته مهربان زنده می‌شد اما به دلیل ساده‌دلی خیلی زود گول روباه مکار و گربه نره را می‌خورد. آنها به دیدن خیمه‌شب‌بازی می‌روند. روباه مکار پینوکیو را به صاحب خیمه‌شب‌بازی می‌فروشد. پینوکیو پس از مدتی تصمیم می‌گیرد به خانه بازگردد اما باز گول گربه نره را می‌خورد. ماجراهای بسیاری رخ می‌دهد تا بالاخره موفق می‌شود به آغوش پدر برگردد. پری مهربان هم او را به انسان بدل می‌کند. این شخصیت به‌دلیل سادگی‌های بیش از حدش، حسابی روی اعصاب بچه‌ها راه می‌رفت. این قصه پرپیچ و خم و مسیری که این عروسک چوبی برای آدم شدن طی می‌کند، وجوه تربیتی فراوانی داشت که این مجموعه را به اثری ماندگار تبدیل کرد و باعث شد از روی آن نسخه‌های نمایشی زیادی ساخته شود.

چوبین هستم؛ یک موجود عجیب

انیمه ژاپنی چوبین از مجموعه‌های به یادماندنی برای افرادی است که کودکی خود را دهه ۶۰ گذراندند. شخصیت اصلی قصه، موجودی عجیب و کوچک بود که از فضا، پا به زمین گذاشته‌است. او با نام چوبین مقابل دشمنش برونکا می‌ایستاد تا سیاره محل سکونت و مادرش را نجات دهد. خستگی‌ناپذیری چوبین، بهره بردن او از نیروهای خارق‌العاده و ظاهر عجیب و بانکمش، همه و همه باعث می‌شد این شخصیت برای مخاطبان کودک و نوجوان، یک قهرمان دوست‌داشتنی شود؛ قهرمانی که سرانجام به موفقیت می‌رسد. چوبین محصول ژاپن و داستان آن برگرفته از اثر شوتارو ایشینوموری نویسنده ژاپنی است. این مجموعه ترکیبی جالب از داستان‌های علمی ـ تخیلی و حکایات افسانه‌ای را در مضمونی ماجراجویانه به تصویر کشیده‌است.

فریبا شاهین‌مقدم، دوبلور چوبین درباره این مجموعه در گفت‌وگویی عنوان کرده‌بود: به خاطر می‌آورم خیلی در دوبله کارتون چوبین داد و فریاد کشیدم، به نوعی که هر وقت دوبله کار به پایان می‌رسید، خسته می‌شدم. کار بسیار سختی بود چون حرف و دیالوگ زیاد داشت و سینگ زدن و همخوانی لب و دهان با شخصیت چوبین مشکل بود.

به دنبال مادر

یکی از تم‌های مشترک بسیاری از کارتون‌های قدیمی این بود که بچه‌ای به دنبال گمشده‌اش می‌گردد. این مضمون سوزناک معمولا قهرمان قصه را به سفری وارد می‌کرد که باید از آن به سلامت می‌گذشت. یکی از معروف‌ترین شخصیت‌ها با این چنین قصه‌ای «هاچ» بود. هاچ زنبور عسل در حمله زنبورهای خرمایی به کندویشان، ناخواسته از مادرش جدا می‌شود. او در جست‌وجوی مادرش ماجراهای زیادی را از سر می‌گذراند. این تلاش که ویژگی مشترک غالب قهرمانان است در هاچ هم دیده می‌شد. او با قصه‌ای آشنا همدردی مخاطبان را جلب و آنان را با خود همراه می‌کرد. در این مجموعه اهمیت خانواده و حفظ گرمای کانون آن به کودکان منتقل می‌شد.

این سریال با نام اصلی ماجراهای هاچ زنبور عسل، انیمه‌ای ۹۱ قسمتی بود که سال ۱۹۷۰ ساخته شد. هاچ با صدای خانم ناهید امیریان در ایران دوبله شد. این دوبلور در گفت‌وگویی بیان کرده‌بود: دوبله انیمیشن کار سخت‌تری است، چون شخصیت‌های انیمیشن روح ندارند و گوینده باید به آنها روح بدمد تا آنها برای بچه‌ها واقعی و باورپذیر شوند. همین مسأله کار را سخت‌تر می‌کند، ولی متاسفانه برخی همکارانم این مسأله را جدی نمی‌گیرند و فکر می‌کنند نباید وقت و انرژی برای دوبله کارهای انیمیشن گذاشت. من معتقدم دوبله انیمیشن کار حساسی است و نباید نسبت به آن بی توجه باشیم.

پسربچه زیرک و متفکر

یادتان هست پسربچه‌ای زیرک وقتی می‌خواست تصمیمی مهم بگیرد یا به کسی راهنمایی دهد، با نوایی خاص و با نشستن به حالت نیلوفری به فکر فرو می‌رفت و بعد نتیجه‌ای درخشان می‌گرفت؟ نامش «ئی‌کیوسان» بود. قسمت‌هایی از زندگی این شخص به صورت انیمه در ایران پخش شد و به محبوبیت رسید. او راهب یک معبد بود که از کودکی در آنجا روزگار می‌گذراند. این شخصیت کودکان را به تفکر پیش از عمل تشویق می‌کرد. دوبله کارتون ئی‌کیوسان به سرپرستی پرویز نارنجی‌ها و پس از درگذشت وی توسط مهدی عباس نباتی انجام شد. فریبا شاهین‌مقدم، دوبلور بسیاری از نقش‌های خاطره‌انگیز درباره این نقش هم در گفت‌وگویی عنوان کرد: از نقش‌های جدی و مختلف دیگری که در گذشته گویندگی کردم ئی‌کیوسان، از همه آنها برایم ماندگارتر شد و در ذهن مردم هم ماند. بینندگان بیشتر از هر نقشی من را با نام گوینده این شخصیت کارتونی می‌شناسند. قبل از پخش هر قسمت و قبل از این که ئی‌کیوسان بخواهد جواب بدهد، من با خودم کلنجار می‌رفتم چه چیزی ممکن است باشد و این نکته که او طرح کرده‌بود، برایم جالب بود. فکر می‌کنم سوژه این کارتون برای بینندگان جدید و جذاب بود. هر چیزی که این شخصیت بابت آن فکر و پیش‌بینی می‌کرد، برایشان جالب بود.

صدای چرخ کالسکه

«داستان پرین» در ایران با عنوان «باخانمان» روی آنتن رفت ولی همچنان بسیاری این مجموعه انیمیشن را با نام شخصیت اصلی‌اش یعنی پرین می‌شناسند. انیمه ژاپنی قصه تلخی دارد که بر اساس رمان با خانواده از هکتور مالو، نویسنده فرانسوی ساخته شده‌است. پرین دختری صبور بود که در طول قصه با مصائب زیادی از جمله درگذشت پدر و مادرش مواجه می‌شود. او مخاطبان را در یک سفر همراه خود می‌کند و همیشه سعی دارد مقابل دشواری‌ها ایستادگی کند و همین خصلت‌هاست که به او جلوه یک قهرمان می‌دهد. نرگس فولادوند دوبلور این شخصیت بود.

فوتبالیست‌ها در کمین دروازه

از خاطره‌انگیزترین انیمیشن‌های تلویزیون که در ذهن بسیاری از کودکان دیروز حک شده، فوتبالیست‌هاست. قصه این مجموعه درباره زندگی یک نوجوان ژاپنی، به نام سوباسا اُزارا است که به فوتبال اشتغال دارد. او کنار هم تیمی‌هایش همیشه تلاش دارند با جوانمردی و ایمان به پیروزی در رقابت‌های شان برنده از زمین چمن خارج شوند. موسیقی این کارتون و شخصیت کوشای سوباسا از عوامل محبوبیت این مجموعه نزد مخاطبان بود. نرگس فولادوند، صداپیشه شخصیت سوباسا در گفت‌وگویی در مورد این نقش بیان کرده‌بود: زنده‌یاد آقای شایگان پیشنهاد حرف زدن به جای سوباسا را به من دادند. من به‌شدت مخالفت کردم و گفتم صدای من دخترانه است و به‌هیچ‌وجه نمی‌توانم به جای یک پسر صحبت کنم. او خیلی اصرار کرد و چندین و چند جلسه با من گذاشت. به من گفت من این سریال را دیده‌ام. کار خوبی است. خود شخصیت سوباسا هم چهره جوان و زیبایی دارد که بسیار دوست‌داشتنی است. در واقع چهره‌اش به نوعی حس دخترانه را القا می‌کند. به خاطر همین برای این شخصیت به دنبال یک صدای شیرین می‌گردم و صدای تو خصوصیات مدنظر من را دارد. کافی است فقط کمی صدایت را کلفت کنی. سرانجام قبول کردم یک جلسه فقط برای تمرین سر کار حاضر شوم. اما بعد از مواجهه با این کار، می‌توانم بگویم عاشق شخصیت سوباسا شدم. خیلی دوستش داشتم. یعنی برخلاف اولش که خیلی موافق نبودم، بعد سوباسا نقش مهمی در درون من پیدا کرد. هنوز هم گاهی که به آن فکر می‌کنم، احساسم این است که یک آدمی در کنار من یا در درون من بوده و با من زندگی کرده‌است.

دوبله فوتبالیست‌ها

کیوآرکد

داستان پرین | حنا دختری در مزرعه | چوبین | پینوکیو

آنتن

همراه با «کارآگاه علوی» در آی‌فیلم

سریال «کارآگاه علوی ۲» از فردا در شبکه آی‌فیلم ۲ پخش خواهد شد.

با به‌پایان‌رسیدن سریال «کارآگاه علوی»، فصل دوم این سریال به کارگردانی و نویسندگی حسن هدایت روی آنتن شبکه آی‌فیلم ۲ خواهد رفت. این مجموعه یکی از اولین مجموعه‌های کارآگاهی تلویزیون است که به‌دلیل فضای معمایی و تاریخی که داشت، جزو آثار ماندگار حسن هدایت محسوب می‌شود. از آنجاکه این مجموعه مورد توجه قرار گرفت، تولید آن به فصل دوم رسید.

وقایع سریال کارآگاه علوی در سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰ رخ می‌دهد. این مجموعه درواقع به داستان بازگشت کارآگاه علوی پس از تبعید و تقرر دوباره به وظیفه ریاست اداره جنایی می‌پردازد. او در بازگشت، تصمیم می‌گیرد با پیگیری دوسیه‌های مفاسد زورمندان رژیم شاهنشاهی ایران، پرده از این فساد بردارد.

احمد نجفی، یوسف مرادیان، سمیرا سیاح، مجید مظفری، رضا فیض‌نوروزی، زویا خلیل‌آذر و ... ازجمله بازیگران این سریال هستند. سریال کارآگاه علوی ۲ هر روز ساعت ۱۷ به وقت تهران از شبکه آی‌فیلم ۲ پخش خواهد شد.

فراخوان

فراخوان شرکت در سری جدید «سرنخ»

شبکه نسیم برای علاقه‌مندان به شرکت در سری جدید مسابقه «سرنخ» فراخوان داد.

علاقه‌مندان به حل مسائل جنایی و معمایی می‌توانند به سایت برنامه به نشانی www.sarenakhtv.ir مراجعه و در آزمون آن شرکت کنند. از طرفی در فصل دوم سرنخ، تمهیداتی برای مشارکت بینندگان همزمان با پخش برنامه نیز اندیشیده شده که به زودی اطلاع‌رسانی خواهد شد. همچنین مخاطبان شبکه نسیم می‌توانند نظرات و پیشنهادات خود را درخصوص مسابقه سرنخ با ارسال پیامک به شماره ۳۰۰۰۰۵۶ به اطلاع گروه برنامه‌ساز آن برسانند. فصل اول سرنخ به تهیه‌کنندگی و کارگردانی آریا طاهری با همکاری معاونت فرهنگی فراجا و شبکه نسیم با اجرای محمدرضا رهبری روی آنتن رفت. سرنخ با ساختاری جدید به رخدادهای بعد از وقوع جرم پرداخت. شرکت‌کنندگان در نقش دستیار کارآگاه باید با استفاده از سرنخ‌های پرونده و بازجویی منطقی و درست مظنونین به پاسخ درست آن پرونده دست می‌یافتند. نکته مهم این است که دستیاران کارآگاه، نیازی به یافتن سرنخ جدید نداشتند و چالش اصلی این مسابقه در چگونگی استفاده شرکت‌کنندگان از سرنخ‌ها در اتاق بازجویی از متهمان بود.

خاطرات کاغذی

باگزبانی: خرگوش و جادوگر

مریم فلاح: در شب هالووین، باگز بانی در هیبت جادوگر از خانه خارج می‌شود. او که ماسک سبز رنگ زشتی روی سرش کشیده برای به جا آوردن رسم قاشق‌زنی هالوین (به گفته باگزبانی) به‌عمارت باستانی وحشتناک جادوگری به نام «ویچ هیزل» می‌رود، جادوگر، باگز را با یک جادوگر واقعی اشتباه می‌گیرد. «ویچ هیزل» که همیشه به خودش افتخار می‌کرده که زشت‌ترین جادوگر دنیا است حالا نسبت به زشتی باگز حسادت می‌کند و در حالی که می‌خواهد از راز زشت بودن او سر درآورد، به خانه‌اش دعوت کرده و از او پذیرایی می‌کند، سپس به قصد از بین بردن زشتی باگز مخفیانه معجون زیبایی را آماده می‌کند و به عنوان چای به مهمانش تعارف می‌کند اما زمانی که باگز برای خوردن آن، ماسکش را برمی‌دارد جادوگر متوجه می‌شود که او یک خرگوش است و بعد از این قصد جانش را می کند و... این کارتون تک قسمتی از مجموعه فیلم‌های «لونی تونْس»، ساخت کمپانی برادران وارنر است که با محوریت شخصیت باگز بانی خرگوش ساخته شد.

کیوآرکد را اسکن کنید